

Röportaj video ve ilgili eğitim materyalleri

7. Organik Tarıma Geçiş

Bu eğitim seti, organik tarımın ilkelerini ve sertifikalı organik tarımın yasal gerekliliklerini ele almaktadır. Her ikisi de Malta'da organik sebze yetiştiricisi olan çiftçiler Cane Vella ve Josef Farrugia'nın deneyimlerini içermektedir. Deneyimlerinde, organik tarıma geçme motivasyonlarını anlatıyorlar. Organik tarım, doğası gereği, Mara-Mediterra tarafından teşvik edilen örtü bitkisi, yeşil gübreleme ve malçlama gibi tipik olarak çeşitli tarımsal-ekolojik uygulamaların kullanımı anlamına gelmektedir. Josef, ürünlerinin organik sertifikasyonu için resmi olarak başvururken; Cane, çiftliğini, tüm yıl boyunca açık kapı politikası ve haftalık çevrimiçi pazarlama kampanyasıyla yönetiyor.

Organik tarım

Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO)¹ göre, "Organik tarım, biyolojik çeşitlilik, biyolojik döngüler ve toprağın biyolojik aktivitesi de dahil olmak üzere tarımsal ekosistem sağlığını teşvik eden ve geliştiren bütünsel bir üretim yönetimi sistemidir. Bölgesel koşulların yerele uyarlanması gerektiği dikkate alınarak, çiftlik dışı girdilerin kullanımı yerine yönetim uygulamalarının kullanımını vurgulamaktadır. Bu, sistem içindeki herhangi bir özel işlevi yerine getirmek için sentetik malzemelerin kullanılması yerine, mümkün olan yerlerde tarımsal, biyolojik ve mekanik yöntemlerin kullanılmasıyla gerçekleştirilir".

Sürdürülebilir bir gıda sistemi AB Yeşil Anlaşması'nın kalbinde yer almaktadır. "Tarladan Çatala" stratejisi kapsamında Avrupa Komisyonu, 2030 yılına kadar AB'nin tarım arazilerinin en az %25'inin organik tarıma tabi tutulması hedefini belirledi.

Avrupa'da organik tarım yapılan alan, son 10 yılda neredeyse %66 artış göstererek, 2010'daki 8,3 milyon hektardan, 2020'de 147 milyon hektara çıkmıştır. Şu anda bu değer, AB'nin toplam 'kullanılan tarım alanının' %8,5'inden fazlasını oluşturmaktadır. Organik tarımın, çevresel etkisi düşük, yüksek kaliteli gıda üretmek önümüzdeki yıllarda AB için sürdürülebilir bir gıda sistemi geliştirmede önemli bir rol oynaması beklenmektedir.

¹FAO/WHO Codex Alimentarius Commission. Guidelines for the Production, Processing, Labelling and Marketing of Organically Produced Foods, 1999.

Organik tarımın 4 temel ilkesi

Organik tarımın temeli ve dünyaya olan potansiyel katkısı dört ilke ile yansıtılabilir².

Ø **Sağlık İlkesi:** Tarımda, işlemede, dağıtımda veya tüketimde organik tarımın rolü, topraktaki en küçük birimden insana kadar ekosistemlerin ve organizmaların sağlığını sürdürmek ve geliştirmektir. Özellikle organik tarım, koruyucu sağlık hizmetlerine ve refaha katkıda bulunan yüksek kaliteli, besleyici gıda üretmeyi amaçlamaktadır. Bunu göz önünde bulundurarak, sağlık açısından olumsuz etkileri olabilecek sentetik gübre, tarım ilacı, hayvan ilaçları ve gıda katkı maddelerinin kullanımından kaçınılmalıdır.

Ø **Ekoloji İlkesi:** Bu ilke, organik tarımın yaşayan ekolojik sistemlere kök salmasını sağlar. Organik tarım, doğadaki döngülere ve ekolojik dengelere uygun tarım sistemlerinin tasarlanması, habitatların oluşturulması, genetik ve tarımsal çeşitliliğin sürdürülmesi yoluyla ekolojik dengeye ulaşmalıdır.

Ø **Adillik İlkesi:** Organik tarım, herkese iyi bir yaşam kalitesi sağlamalı, gıda egemenliğine ve yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunmalıdır. Yeterli miktarda kaliteli gıda ve diğer ürünleri üretmeyi amaçlamaktadır.

Ø **Güven İlkesi:** Organik tarım uygulayıcıları verimliliği ve üretkenliği artırabilir; ancak bu, sağlık ve refahı tehlikeye atma riski taşımamalıdır. Organik tarımın sağlıklı, güvenli ve ekolojik olabilmesi için bilime ihtiyaç vardır. Ancak bilimsel bilgi de tek başına yeterli değildir. Pratik deneyim, ortak akıl ile geleneksel ve yerel bilgi, zamanla test edilmiş geçerli çözümler sunar.

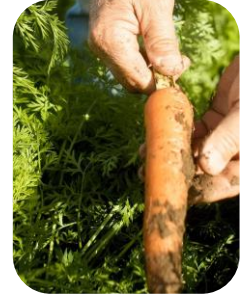

Konvansiyonel ve organik tarım

Konvansiyonel tarım, yoğun ekim ve monokültür yoluyla verimliliğe ve kâra öncelik verir. 1970'lerde Yeşil Devrim olarak müjdelenen bu devrimin, başlangıcından bu yana, toprak verimliliğini azalttığı, daha zararlı kimyasallar kullandığı, daha fazla kirlettiği, ekosistem üzerinde olumsuz etkiler yarattığı, toprağın bozulmasına ve erozyona yol açtığı ve çoğunlukla daha fazla sulama ve yakıt gerektirdiği kapsamlı bir şekilde belgelenmiştir.

Organik tarım sistematik ve karmaşık bir yaklaşım gerektirir; çiftçinin çevresel, tarımsal ve ticari zorluklar hakkında açık ve eksiksiz bilgiye sahip olması gerekir. Çiftçi ayrıca uluslararası, ulusal ve toplum mevzuatının gerektirdiği daha resmi yükümlülükleri yerine getirmelidir. Sonuçta organik tarım kaliteyle ilgilidir ve besin değeri yüksek bir ürün üretir.

² International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM). Principles of Organic Agriculture, 2020.

Organik tarıma geçiş

Geleneksel tarımdan organik tarıma geçiş iki paralel süreci gerektirir:

- **Yasal süreç:** İlgili makamlara resmi başvuru ile başlayan 3 yıllık 'dönüşüm' dönemi, ve,
- **Tarla süreci:** Resmi talep öncesinde başlayabilecek, konvansiyonel tarımdan, çiftlikte organik tarıma kademeli geçiş.

Organik tarımda AB Düzenlemeleri

1 Ocak 2022'den beri yürürlükte olan, organik üretim ve organik ürünlerin etiketlenmesine ilişkin (AB) 2018/848 sayılı Yönetmelik, organik üretime, ilgili sertifikasyon ile kontrollere ilişkin kuralların yanında, etiketleme ve reklamda organik üretime atıfta bulunan işaretlerin kullanımına ilişkin kuralları belirlemektedir. Üye Devletlerin bir kontrol sistemi oluşturmasını ve bu tüzük tarafından belirlenen yükümlülüklerle ilişkin kontrollerden sorumlu bir veya daha fazla **yetkili makam** atamasını gerektirir.

'Yetkili makamlar', bir Üye Devletin merkezi makamları anlamına gelir ve ilgili olduğu durumlarda üçüncü bir ülkenin ilgili makamları, resmi kontrollerin organizasyonundan sorumludur.

'Kontrol makamı', Birliğe organik ve dönüşüm halindeki ürünlerin ithalatına ilişkin, üçüncü ülkelerde kontrolleri yürütmek amacıyla, Komisyon tarafından tanınan bir organik kontrol makamı anlamına gelir. Bu rol, bir 'Kontrol organına', yani özel bir kontrol organına devredilebilir.

Örnek olarak, Malta'da Tarım Müdürlüğü, belirlenmiş bir Yetkili Makamdır. Malta Rekabet ve Tüketici İşleri Kurumu (MCCAA) bugüne kadar tanınan tek Kontrol Makamı olarak belirlenmiştir.

Bunun tersine, İtalya'da, sağ taraftaki logolarından da anlaşılacağı üzere oldukça fazla sayıda Kontrol kurumu akredite edilmiştir.

Malta'da MCCAA tarafından gerçekleştirilen kontroller Tarım Müdürlüğü'nün kontrollerine tabiyken, İtalya'daki kontrol kuruluşları İtalya'daki yetkili makamın kontrollerine tabidir.

Organik Sertifikasyon

Organik sertifikasyon süreci birincil üreticinin ötesine geçer ve Organik operasyon kategorileri şunları içerir: Organik Üretici, Organik Perakendeci, Organik Toptancı, Organik İşleyici, Organik İthalatçı ve Organik Tüccarlar.

Bu operatörlerden herhangi birinin, organik olarak etiketlenen herhangi bir ürünü üretmesi, işlemesi, hazırlaması, satması, ithal etmesi veya pazarlaması için, Kontrol Makamı veya Yetkili Makam tarafından tanınan Kontrol Kuruluşu tarafından organik operatör olarak sertifikalandırılması gerekir. Ayrıca, AB Tüzüğü hükümlerine aykırı bir suçtan suçlu bulunan herhangi bir kişi veya operatörün mahkûmiyeti halinde para cezasına çarptırılacağı da unutulmamalıdır.